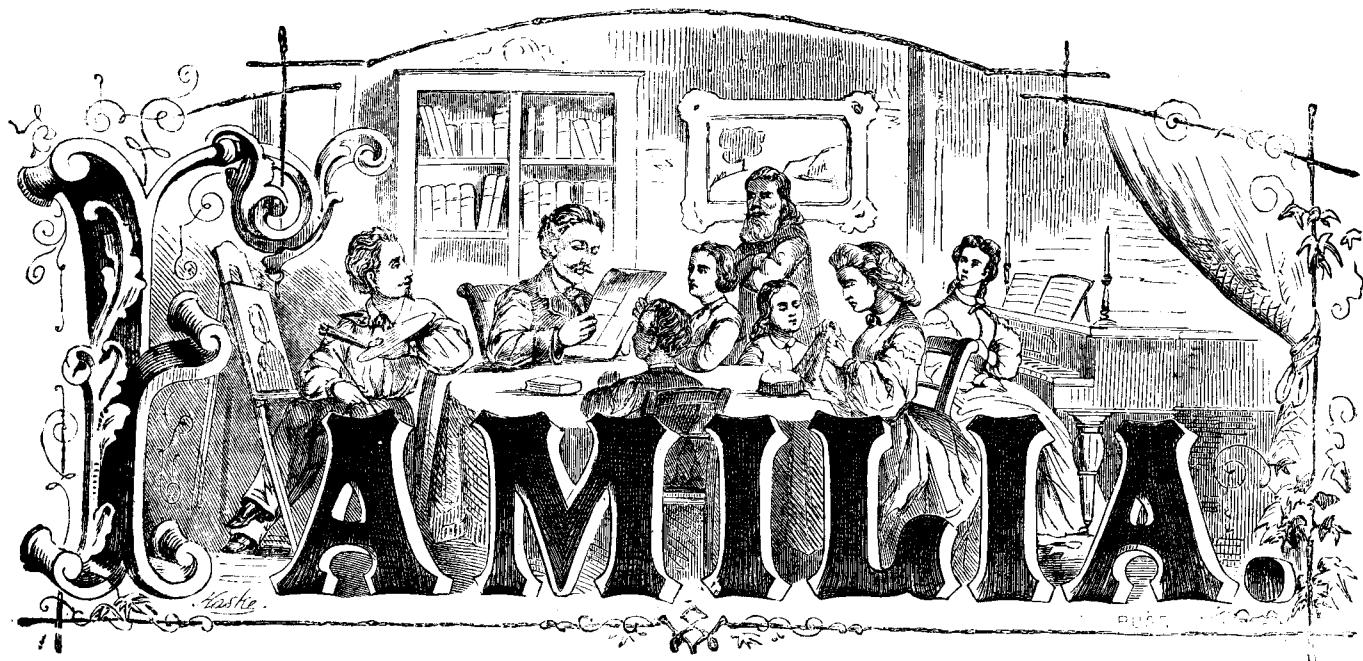

Beletristica, sciintie, arte, viétia sociala, moda.

Pest'a Domineca 12/24 apr.	Va esi in fia-care domi- nica, cu portrete si alte ilustratiuni. In fia-care anu prenume- rantii capeta d'oue tablouri pomp'ose.	Pretulu pentru Austri'a pe ian.—jun. 4 fl. pentru tablou 80 or. Pentru Romani'a pe ian.—jun. unu galbenu, pentru tablou trei sfanti.	Nr. 15.	Cancelari'a redactiunii Strat'a lui Leopoldu Nr. 33, unde sunt a se adresá manuscriptele si banii de prenumeratiune.	Prenumeratiunile se 'potu face la t'ote postele. Pentru Romani'a in libra- ri'a dloru Socecu et comp. in Bucuresci.	Anulu VI. 1870.
---	---	---	--------------------------	---	---	--

Scen'a ca institutu de moralitate.

De Fr. Schiller.)

Inclinarea generala si iresistibila câtra totu ce-e nou si strordinariu, si dorinti'a, de a te simti între cercustári rapit'orie, precum d'ice Sulzer, au produsu scen'a (teatrului.) Omulu, obositu de incordârele mari spirituale, ostenitu de ocupatiunile cliamârii sale, ce sunt monot'one si adesu apasát'orie, si saturatu de simtiualitate — a trebuitu sê simta in sine o goletate, ce-e opusa instinctului perpetuu pentru activitate. Natur'a nóstra, incapabila de a suportá indelungatu atátu starea animala, câtu si ocupatiunile mai delicate ale mintii, au pretinsu o stare de midilocu, care a unitu aceste d'oue extreme controversse, a redusu incordarea aspra intr'o armonia dulce, si a usioratu trecerea reciproca a unei stâri in cecalalta. Acestu avantajiu provine de comunu din gustulu esteticu sêu din simtiulu câtre ce-e frumosu. Inse fiindu câ misiunea principala a unui legislatoru intieleptu este a alege dintre d'oue efecte pre celu mai mare, elu nu p'ote fi indestulitu, câ a desarmanatu numai afectiunile poporului, ci d'eca e posibilu, elu le va folosi de unelte spre scopuri mai maretie, va cautá a le preface in isvóre de fericire, si pentru acést'a elu si-a alesu, in loculu primu — scen'a, care deschide spiri-

tului activu unu cercu nefinitu, nutresce facultatile sufletesci, fara a le incordá, si impreuna cultivarea mintii si a animei cu cea mai nobila amusare.

Acel'a, care a d'fsu mai antâiu, câ religiunea e cea mai tare columna a statului, fara care legile nu aru avé potere, au aperatu totu-odata, nevrându p'ote, sêu nesciindu, si partea cea mai nobila a scenei.

Defectulu si calitatea nestatornica a legiloru politice, ce facu ca religiunea sê fia de absolutu necesaria unui statu, indica si efectulu moralu alu scenei. Legile, voi sê d'ica acel'a, se intorcu numai in giurulu detorintieloru negative, — religiunea cêrca fapte reale. Legile impedece actiunile ce tindu a descompune societatea, — religiunea impune de acele ce o intrunescu mai strinsu. Acele dominéza numai a supra espresiuniloru publice ale vointiei, numai faptele li-sunt supuse, — acést'a si-estinde jurisdictiunea si a supra celoru mai ascunse unghiuri ale animei, si urmaresce cugetele pana in adancimea isvorului lor. Legile sunt lucie si flesibile, schimbati'ose ca si capriciulu si pasiunea, — religiunea obléga strinsu si eternu. Sê presupunemu acum, ce nu mai stá,

se p^ote presupune, c^ă este unu avocat^u mai abilu de-c^ătu Lachaud.

Felurite.

△ (*Mari'a Antoinetta.*) Ilustratiunea ce o public^ămu in numerulu de adi, ne presinta o regina nefericita. Acestu portretu este o copia fidela a frum^osei regine Mari'a Antoinetta, asi^e precum er^ă in culmea gloriei sale de odinio^{ra}. Onorab. n^ostre cetit^orie cunosc^u deja vi^etⁱa 'a si m^ortea acestei superbe fiintie descrisa si in „Familia“ nr. 17 inca anulu trecut^u de unulu dintre on. nosri colaboratori — n'avemu dar dec^ătu a ne provoc^ă la acelu numeru, unde ni-se presinta trecutulu ei cu multa fidelitate.

△ (*Catalin'a Medicis.*) credea multu in profetirea din stele; nu incepea nici unu lucru, nainte de a cere consiliu de la profetii sei. Odata a intrebatu de unulu, c^ă: „unde-va mori ea?“ La „Saint-Germain“ — fu respunsulu. — Din aceea ^ora ea incungiur^ă ori ce locu de asemenea numire si a moritu in bratiile unui preotu cu numele — Saint-Germain.

△ (*Din scriptele unui filosofu.*) „Fiulu meu! N'am s^e-ti lasu alta ereditate de c^ătu — svaturi bune. Nu minti — dec^ătu numai d^eca esti poetu. Nu fur^ă — dec^ătu numai d^eca esti compunetoriu de piese musicale. Nu omori — dec^ătu num^o: d^eca esti medicu. Nu pretinde bunulu de apr^opeliu teu — dec^ătu numai d^eca esti speculantu de bursa. Fiule! D^eca vei fi literatu nu-ti lu^ă de socia literata — pentru c^ă doi literati de locu se *disputa*!“

△ (*Unu csemplu*) pentru de a demonstr^ă, c^ătu de curiosi sunt englesii fatia cu strainii. Unu yankee zarresce o tinera femeia, care in momentul acela voiesce s^e intre pe calea ferata si pe care dinsulu n^o vediu-se in vi^etⁱa lui. De locu se duce la dⁱns'a in firandu urmat^ori'a conversare: „Jelesci, madame?“ — „Da, domnulu meu.“ — „Pre parinti, tata s^eu muma?“ — „Nici pe unulu, domnulu meu.“ — „P^ote pre unu copilu, fiu s^eu fica?“ — „N'am copii.“ — „Asi^e dara pre sociulu?“ — „Da.“ — „In cholera? Desigur^u a fostu negutiatoriu repausatulu?“ — „Barbatulu meu a fostu marinariu si nu a moritu in cholera ci s'a inecatu in mare.“ — „O! elu s'a necatu in mare? Dar neg^otiele s'au mantuitu?“ — „Da, nai'a a scapatu si cu dⁱns'a bucurile barbatului meu inca se mantuire.“ „A fostu dinsulu unu omu cu fric'a lu Domnedieu?“ — „Da, elu er^ă dreptu-credintiosu!“ — „Nu te imbucuri, c^ă a fostu dreptu credintiosu si c^ă ti-a remasu averea lui?“ — „Ba da!“ — „Ai de cugetu a te marit^ă inca odata?“ Aici conversarea se finⁱ cu urmat^orea exclamatiune a veduvei: „Domnulu meu! Dta esti unu omu fara de omenia!“

△ (*Lun'a lui aprilie*) a fostu pericul^osa luna pentru multe femei renumite, dar mai alesu pentru favoritele regiloru din Franci'a. Laur'a divinisata a lui Petrarca a repausatu la 6 aprilie a. 1384. Dian'a Poitiers la 26 aprilie a. 1566, Gabrieli'a d'Estr^ees la 9 apr. a. 1599, princes'a Longueville la 15 apr. a. 1679, princes'a Mompensier la 5 apr. a. 1693, d^omn'a Maintenon

la 15 apr. a. 1719, d^omn'a Sevign^e la 14 apr. a. 1596, d^omna Pompadour la 15 apr. a. 1764, Iohanna de Navarra la 2 apr. a. 1356, Elisabet'a regin'a Angliei la 3 apr. a. 1803.

G^ăcitura de siacu

De Zeni'a Nesiu n. Montia.

gra-	ei,	ei;	tiu-	in-	rin	cu	tie-
cu-	nii,	ti-	ti-	ulu	lep-	ce	fe-
de-	na,	a-	ti-	riu :	vi-	'n-	a
in-	nu-	Mo-	o-	ri-	ri-	pre-	ca
li-	sem-	'a	zu-	re-	sa-	re-	c'a
n'a	can-	ti-	dez-	mu-	Va-	tii,	mulu
nulu	E	fru	te-	pu-	fu-	fii-	l ^o -
tulu	ti-	pur-	ei;	E	sc-	riu,	Pro-

Se p^ote desleg^ă dupa saritur'a calului.

Deslegarea g^ăciturei numerice din nr. 12.

Aratati la lume, c^ă romani sunteti
Si-a traⁱ 'n sclavia nicidecum nu vreti,
Pentru ti^er'a v^ostra si ne atarnare
Eluptati cu totii, fia micu cu mare;
D^eca veti invinge, ve-ti fi fericiti,
La din contra incai ve-ti cade mariti!
Dec^ătu in sclavia pe acestu pamentu,
Mai bine cu fala mergiti in mormentu.

Georgiu Bucsia.

Deslegare buna primiram^u de la d^omnisi^orele Iuli'a Ratiu, August'a Pelle, Elen'a Onciu; si de la domnii G. Gasparu, Constantinu Ungureanu, Alesandru Frumosu, Ilia Sporea, Petru Sporea, G. Michailovicu, A. Valutianu.

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoriu: **IOSIFU VULCANU.**

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. Piatⁱa Pesciloru, Nr. 9.